

Nr 4.

Andra kammarens allmänna beredningsutskotts utlåtande över motion angående utredning av frågan om ett lika för hela landet gällande bensinpris.

I en inom andra kammaren väckt motion, nr 228, har herrar *Gunnarsson* och *Nilsson* i Varuträsk hemställt, att riksdagen ville i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om utredning av frågan om ett lika för hela landet gällande bensinpris.

Frågan om ett för hela landet enhetligt bensinpris har upprepade gånger varit föremål för riksdagens behandling.

Med anledning av flera motioner i ärendet beslöt 1946 års riksdag att hos Kungl Maj:t anhålla om utredning huruvida och på vad sätt en regional utjämning av priserna på flytande motorbränsle lämpligen kunde åstadkommas. Den begärda utredningen verkställdes av 1945 års oljeutredning (SOU 1947: 14) men har icke föranlett någon åtgärd.

Vid 1950 års riksdag väcktes i båda kamrarna motioner med yrkande om förnyad utredning av frågan. Under åberopande bl. a. av att några nya omständigheter icke tillkommit sedan oljeutredningens betänkande framlades, vilka skulle göra problemet mera lättlost, avstyrkte båda kamrarnas allmänna beredningsutskott de i ämnet väckta motionerna, och riksdagen beslöt i enlighet med utskottsförslagen.

Frågan återkom vid 1951 års riksdag, då i motionerna I: 14 och II: 9 hemställdes om en skyndsam utredning av frågan om möjligheten att åstadkomma en prisutjämning inom landet i fråga om flytande drivmedel genom ett clearingförfarande i statlig regi, dock så anordnat, att några kostnader för staten ej skulle uppkomma.

Liksom 1950 inhämtades av vederbörande utskott yttranden över motionerna från priskontrollnämnden, bränslekommissionen, Sveriges oljekonsumenterets riksförbund samt Brännoljecentralen, representerande åtta oljebolag. Bränslekommissionen och oljebolagen avstyrkte motionerna såväl 1950 som 1951, riksförbundet tillstyrkte. Priskontrollnämnden ställde sig vid båda tillfällena förstående till tanken på en partiell utjämning av drivmedelspriserna men anförde i sitt utlåtande 1951, att det ifrågasatta clearingförfarandet måste förutsätta en noggrann kontroll över oljeföretagens försäljning, vilken bleve besvärlig att upprätthålla, varjämte förfarandet komme att medföra icke obetydliga kostnader för administration och kontroll. Nämnden hade i det ovanberörda tidigare yttrandet framfört tanken

på en partiell utjämning av priserna på flytande drivmedel genom inrättandet av ett antal nollzoner i Norrland.

I sitt över motionen avgivna utlåtande, nr 12, anförde utskottet bl. a.:

I motionen hade föreslagits, att en utjämning av priserna skulle ske genom en clearing i statlig regi så anordnad, att kostnaden skulle helt drabba konsumenterna. En dylik clearing skulle emellertid nödvändiggöra en rätt omständlig kontrollapparat och följaktligen dra icke obetydliga kostnader, vilket skulle medföra ett därav uppkommande extra pristillägg för alla flytande drivmedel, oavsett var de slutligen konsumerades. Hur stora dessa kostnader kunde tänkas bli undandroge sig visserligen utskottets bedömande, men det föreföll sannolikt, att de icke skulle stå i rimlig proportion till den jämförelsevis ringa prislindring, som kunde erhållas i de dyrare zonerna. Utskottet ansåg sig därför icke kunna tillstyrka motionen. Emellertid ansåg sig utskottet ånyo böra understryka, att en jämkning av zonindelningen syntes vara möjlig, varigenom priserna skulle kunna i någon mån utjämnas. För en jämkning av zonindelningen syntes särskild utredning dock ej vara erforderlig utan utskottet förutsatte, att vederbörande prisreglerande myndighet ägnade frågan uppmärksamhet och vidtog de åtgärder, som kunde befinnas lämpliga. Utskottet hemställde, att motionen ej måtte föranleda till någon andra kammarens åtgärd.

Andra kammaren biföll denna hemställan.

Utskottet. Enligt av priskontrollnämnden till utskottet lämnad uppgift har nämnden beslutat verkställa utredning angående ändring av den zonindelning enligt vilken priset å flytande bränslen bestämmes. Enligt utskottets mening bör resultatet av denna utredning avvaktas, innan ytterligare utredning begäres. Utskottet får därför hemställa,

att motion II: 228 ej måtte till någon andra kammarens åtgärd föranleda.

Stockholm den 20 februari 1952.

På utskottets vägnar:

PATRIK SVENSSON.

Närvarande: herrar Svensson i Alingsås, Gustafson i Göteborg, Nordkvist, Pettersson i Ersbacken, Christenson i Malmö*, Ohlsson i Kastlösa, Dickson*, fru Västberg, fröken Ager, herrar Brandt, Jönsson i Rosshol, Forsberg, Braconier*, Johanson i Kalmar*, fru Svedberg, herr Larsson i Luttra, fru Wohlin* och herr Bengtsson i Halmstad.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.